

अभियान

साप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

Devendrachudal@gmail.com

वर्ष : ८० / अंक : २० / २०७९ पुस ८ गते शुक्रबार

/ Dec. 23, 2022 / कूल्य रु. १०/-

कांग्रेस संसदीय दलको नेतामा देउवा

प्रधानमन्त्री एवम् नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा चौथो पटक पार्टीको संसदीय दलको नेता बनेका छन्। हाल पाँचौं पटक प्रधानमन्त्री रहेका देउवा संसदीय दलको नेतामा निर्वाचित भएसँगै अब छैर्टौं पटक प्रधानमन्त्री बन्ने बाटो खलेको छ।

प्रतिनिधिसभामा ठूलो दलका स्पमा रहेको कांग्रेसका सभापति देउवा अब वर्तमान सत्ता गठबन्धनमा बहुमतको गणित पुऱ्याएर प्रधानमन्त्री बन्ने दारमा छन्। बुधबार भएको निर्वाचनमा देउवाले ६४ मत ल्याए भने अर्का उम्मेदवार महामन्त्री गगन थापाले २५ मत पाएका छन्।

०५१ सालमै तत्कालीन पार्टी सभापति गिरिजाप्रसाद कोइरालाले युवा नेता देउवालाई संसदीय दलको नेतामा अधिसारेका थिए। दलको नेता भएकै कारण उनी ४९ वर्षको उमेरमै >>> बाँकी ६ पेजमा

हालीलाई www.abhiyanweekly.com.np मा पनि पढ्न सकिन्छ।

सरकार निर्माणमै गठबन्धनलाई सकस

काठमाडौं। राष्ट्रपति विदादेवी भण्डारीले प्रधानमन्त्री चयनका लागि पुस ३ गते ७ दिनको समयसीमा देउर दलहरूलाई दाबी पेश आह्वान गरेकै दिन कांग्रेसले आफै नेतृत्वामा आगामी सरकार निर्माण गर्ने निर्णय गरेको छ। अब दलहरूले आ आफ्ना दलको संसदीय दलहरूले नेता छिनसकेका हुनाले पुस १० गते सम्ममा राष्ट्रपति समक्ष दाबी गर्नुपर्ने भएको छ।

कांग्रेसले आफैने पार्टीको नेतृत्वमा सरकार निर्माण गर्नुपर्ने प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा र माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालबीचमा को पहिला प्रधानमन्त्री बन्ने भन्नेमा रसाकस्सी सुरु भएको छ। देउवा र दाहाल दुवैले पहिला आफू प्रधानमन्त्री बन्ने दाबी गरेपछि सहमति जुटाउन सत्ता गठबन्धनलाई सकस परेको छ।

कांग्रेसको केन्द्रीय कार्यसम्पादन समितिले आफ्नै नेतृत्वमा आगामी सरकार निर्माण गर्ने स्थगत निर्णय >>> बाँकी ८ पेजमा

होस चाहियो, यतिको जोस चाहियो

काठमाडौं। राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले चुनावअधिकाराको मुद्दा उछालु उछाल्यो। जनताले स्वतन्त्र र अन्य पार्टीका युवालाई समेत वरण गरे, जनादेश दिए। अब जनतालाई दिने, देखाउने बेला युवाको हो।

स्वतन्त्र पार्टीकी तोसिमा कार्कीले सार्वजनिक रूपमा भनिन् दलमात्र होइन, अब देश बचाउने अभियानमा छु। कहाँ उभिञ्चेस भनेर सोचुहोला, म जनता जिताउने एजेंडमा उभिञ्चु। हो, हेके दल वा स्वतन्त्र नयाँ अनुहारमा होस चाहियो, यतिको जोस पनि चाहियो। तवमात्र भ्रष्टाचारीहरूको मुद्दा कान्चन्छ।

सकिन्छ, ०४६ सालअधिसम्मका, सकिन्छ ०४६ >>> बाँकी ८ पेजमा

दुई वर्षपछि प्रधानमन्त्री बन्ने विश्वास भएन

काठमाडौं। निर्वाचन सम्पन्न भई नसक्वै सत्ता गठबन्धनले दुई तिहाई मत ल्याउने उद्घोष गरेको भएपनि निर्वाचनको परिणामले सत्ता गठबन्धनले बहुमत ल्याउन नसकेको परिणाम सार्वजनिक भई सकेको छ। सत्ता गठबन्धनमा रहेका दलहरू मध्येको नेपाली कांग्रेस र माओवादी केन्द्रले आलोपालो सरकारको नेतृत्व गर्ने सहमति पहिला ने भईसकेको भएपनि कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा र माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालबीचमा को पहिला प्रधानमन्त्री बन्ने भन्नेमा अहिले होड चलेको छ।

सकिन्छ, दुई वर्षसम्म प्रधानमन्त्रीको विरुद्धमा

संसदमा अविश्वासको प्रस्ताव पेश नसकिने व्यवस्था भएकाले गर्दा देउवा र दाहालले पहिला आफूले नै प्रधानमन्त्री बन्ने पाउनुपर्ने दाबी गर्दै आएका छन्। निर्वाचनको परिणाम कुनै एक दलको पक्षमा नआएको र पहिला जसको नेतृत्वमा सरकार बनेपनि उसले दुई वर्षसम्म दुवैक रहेर प्रधानमन्त्रीमा बस्न सकिने भएकाले गर्दा नै देउवा-दाहालबीचमा पहिला प्रधानमन्त्री बन्न होड चलेको छ। दुई वर्ष पछिको राजनीतिक अवस्था र दलहरूको अवस्था कस्तो हुने अहिले नै भन्न सकिने अवस्था नरहेकोले गर्दा अहिले नै उनीहरू अवधानमन्त्री बन्न चाहिरहेका छन्।

>>> बाँकी ८ पेजमा

स्थिर सरकार नै मुलुकको लाभि आवश्यक

काठमाडौं। मंसिर ४ गते सम्पन्न भएको संघीय संसद र प्रदेशसभाको निर्वाचन पछि निर्वाचन परिणाम सार्वजनिक भईसकेको छ। राजनीतिक दलहरू सरकार निर्माणको जोड घटाउमा सक्रिय भएका छन्। सांसदहरूले शपथ ग्रहण समेतगरिसकेको अवस्थामा अब राष्ट्रपतिबाट संसदका दुवै सदनको बैठक आह्वान गर्नुपर्ने सन्वेदानिक व्यवस्था रहेको छ।

राष्ट्रपतिले प्रधानमन्त्रीको लागि दाबी गर्न पुस ३ गते नै ७ दिनको समय दिएर आह्वान गरेपछि पुस १० गते भित्रमा दुई वा दुई भन्दा बढी दलको समर्थन लिएर दाबी पेश गर्न दलहरूलाई आह्वान गरि सकेको अवस्थामा प्राय सबै दलहरूले आ आफ्नो संसदीय दलको नेताको चयन गरिसकेका छन्। संसदीय दलको नेता नै प्रधानमन्त्री बन्ने भएकाले दलहरूले संसदीय दलको नेता चयन गरेका हुन्।

पाँच दलीय गठबन्धनमा रहेका दलहरू नेपाली कांग्रेस, माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी, राष्ट्रिय जनमोर्चा र चुनावी तालमेलमा गएको लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी मिलेर सरकार निर्माणको प्रयास तित्र पारिएको छ। अहिलेको गठबन्धनमा रहेका दलहरूले संघीय संसदमा रहेको जम्मा सिट संख्या २ सय ७५ मध्येको बहुमत १ सय ३८

सिटमा जित हाँसिल गर्न नसकेका हुनाले उनीहरूले साना पार्टीको सहारा लिनु पर्न बाध्यता उनीहरूलाई रहेको छ।

पाँच दलीय गठबन्धनमा रहेको नेपाली कांग्रेसले प्रत्यक्षतर्फ र समानुपातिकमा गरी

८९ सिटमा जित हाँसिल गरेको भएपनि एक सांसद टेकबहादुर गुरुङ भ्रष्टाचार काण्डमा मुछिएका हुनाले उनको मुदाको दुँगो नलागेसम्म संसदीय काम कारबाहीमा सहभागि हुन नपाउने भएकाले सत्ता

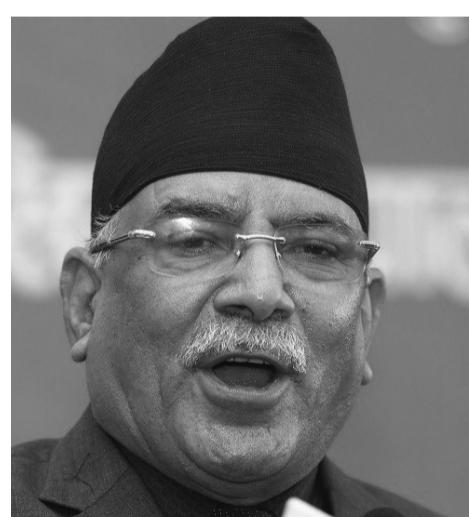
गठबन्धनलाई बहुमतको सरकार निर्माण गर्न ३ सिटको आवश्यकता पर्दछ।

नेपाली कांग्रेसका सभापति एवं प्रधानमन्त्री देउवाले आफू छैर्टौं पटक >>> बाँकी ८ पेजमा

दाहाललाई प्रधानमन्त्री बन्न निकै कठीन

काठमाडौं। सत्ता गठबन्धनको प्रमुख घटक एवं सरकारको नेतृत्वकर्ता दल नेपाली कांग्रेसको केन्द्रीय सम्पादन समितिको बैठकले आगामी सरकारको नेतृत्व आफैने पार्टीले गर्ने निर्णय गर्दै सत्ता गठबन्धनमा रहेका दलहरूसँग सम्बाद र छलफल गर्ने निर्णय गर्दै सत्ता गठबन्धनमा रहेका दलहरूसँग सम्बाद र छलफल गर्ने निर्णय गरेको छ।

सत्ता गठबन्धनको अर्को घटक माओवादी केन्द्रले आफैने पार्टी अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालको नेतृत्वमा सरकार बनाउनुपर्ने बताइरहेको बेला कांग्रेसले त्यस्तो निर्णय गरेको हो। माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले गर्दा विगतमा कांग्रेस र माओवादीबीचमा आलोपालो प्रधानमन्त्री बन्ने सहमति भएनुसार पहिला आफूले प्रधानमन्त्री

बन्न पाउनुपर्ने माग प्रधानमन्त्री एवं कांग्रेसका पार्टी सभापति शेरबहादुर देउवासँग गरेको छ।

पहिला आफूले प्रधानमन्त्री बन्न पाउनुपर्ने माग दाहालले देउवासँग गरेका भएपनि प्रधानमन्त्री देउवा आफै छैर्टौं पटक प्रधानमन्त्री बन्ने चाहिरहेका छन्। सम्बैधानिक व्यवस्थानुसार प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त भएको दुई वर्षसम्म संसदमा प्रधानमन्त्रीका विरुद्धमा अविश्वासको प्रस्ताव राख्ने नसन्ने प्रावधान रहेकाले गर्दा देउवा र दाहाल दुईले पहिला प्रधानमन्त्री बन्ने चाहाना राखेका हुन्। दुई वर्षपछि मुलुकको राजनीति कर्त्तो हुन्छ दलहरूले कस्तो भूमिका नियाउन्न त्यसैमा सरकार रथायित्व रहेन भएकाले दुवैले दुई >>> बाँकी ८ पेजमा

राष्ट्रपति पाउन प्रधानमन्त्रीको दाबी

समर्थन जनाउने बताइसकेको छ।

कांग्रेसमित्र पनि पार्टी सभापति शेरबहादुर देउवालाई पुन विकास भएपनि पार्टीको संसदीय दलको नेतामा देउवा नै चुनिएकोले उनी नै प्रधानमन्त्री हुन सक्ने अवस्था रहेको छ। संसदापन इतर पक्षबाट को संसदीय दलको नेताको उम्मेदवार बन्ने भन्नेमै होडबाजी चलेको भएपनि महामन्त्री गगन थापा उम्मेदवार रहेका उनी प्राप्तित भएका छन्। इतर पक्षबाट वार्ताको दाबी गर्न थापाको महामन्त्री गगन थापा पूर्व महामन्त्री डा. शशांक कोइराला, डा. शेखर कोइरालाले पनि उम्मेदवाराको दाबी गरिरहेका भएपनि उनीहरूले गगन थापालाई >>> बाँकी ८ पेजमा

<h

मोदीको सबैभन्दा खराब सप्ना: चीनसाग भगडा

श्री कुमार

१२ डिसेम्बरमा, चिनियाँ र भारतीय सैनिकहरूबीच भडपको खबर आयो। हालैको भडप भारतको अरुणाचल प्रदेशको तवाड सेक्टरमा डिसेम्बर ९, २०२२ मा भएको थियो। भारतीय सेनाको संस्करणका अनुसार भडपको क्रममा दुवै पक्षका सैनिकहरू घाइते भएका थिए। तर, यो कुरा लम्बिएन र भारतीय सेनाका स्थानीय कमाण्डरहरूले आफ्ना चिनियाँ समकक्षीसँग भेटवाता गरेका थिए।

यस समाचारमा सबैभन्दा उल्लेखनीय तत्व यो थियो कि भारतीय विदेश मन्त्रालय र रक्षा मन्त्रालयले पनि स्थितिमा टिप्पणी गर्न अस्वीकार गरे। जब चीनको कुरा आउँछ, भारत सरकार, मोदी पनि मौन रहन्छ। उनीहरूले चीनलाई धम्की दिने प्रयास गर्दैनन् किनकि उनीहरूले पाकिस्तानलाई धम्की दिने र उग्र र आक्रामक मुद्दा अपनाउने प्रयास गर्दैन्।

२० सैनिकको ज्यान गएको घटनामा पनि भारतीय नेतृत्व मौन रहयो। यसले देखाएको छ कि मोदी चीनसँग डराउँछन् किनभने उनीहरूले बुझेका थिए कि भारतीय सेना चीनसँग सामना गर्न तयार छैन। दोस्रो, चीनको सामना गर्नुले सुरक्षालाई खतरामा पार्न बलियो राष्ट्रवादी नेताको मोदीको कथनलाई बेवास्ता गर्नेछ।

यसले किनभने भारतीय अर्थतन्त्र उकालो लागे पनि यसले समग्र भारतको सही तस्वीर प्रस्तुत गरिएको छैन। भारतको सेना चीन र उसको सेनाको सामना गर्न असमर्थ छ। २०२० पछि, भारतले आफ्नो ६ डिसिन सेनालाई पाकिस्तानसँगको आफ्नो उत्तर सिमानाबाट चिनियाँ सिमानामा पुर्नस्थापित गर्यो।

यस सेनालाई कुनै पनि अप्तयारो र क्षेत्रको हानि रोक्नको लागि पुनर्स्

थापित गरिएको थियो। आफ्नो आक्रामक एजेन्डालाई अगाडि बढाउन भारतले आफ्नो रक्षा खर्चमा पहिले नै ५० प्रतिशत वृद्धि गरिसकेको छ। इन्टरनेशनल पीस रिसर्च इन्स्टिच्युट (वक्षेच्क) का अनुसार भारतीय रक्षा बजेट २०११ मा ४९.६ बिलियन डलरबाट बढेर गएको वर्ष ७६.६ बिलियन डलर पुगेको छ।

यसले बेलायत र रूसलाई पछि पार्दै सेनामा खर्च गर्न तेस्रो तूलो देश बन्यो। तर, भारतीय सेनामा भएको भ्रष्टाचारका कारण यो रक्षा खर्चले खासै नतिजा देखाउन सकेन।

अधिकारीहरूले चुनावका लागि आउने उम्मेदवारहरूबाट घुस लिने गरेका छन्। यसबाहेक, २०११ मा एक महत्वपूर्ण जनरल भ्रष्टाचार मुद्दामा संलग्न थिए। यसबाहेक, सेनाको लागि घर परियोजनामा भ्रष्टाचारका मुद्दाहरू देखा परेका छन्।

पूर्ववर्ती भारतीय सेना प्रमुख विपिन रावतले सैनिक आवास परियोजनामा भएको भ्रष्टाचारलाई स्वीकार गरेका छन्। अगस्ट २०२२ मा, भारतीय लेफिटनेन्ट कर्जल राहुल पवारले ठ-ड प्रतिशत निलम्बन अधिकार दिएका थिए, र सुभेदार मेजर परदीप कुमारले ठेकेदार दिनेश

उद्योगले देखाउनको लागि खाली नाराहरू छन्। उनीहरू चीनसँग प्रतिस्पर्धा गर्न आवश्यक पर्ने हतियार प्रणाली उपलब्ध गराउन असमर्थ छन्। भारतीय वायुसेनाले पनि पाकिस्तानी वायुसेनासँग प्रतिस्पर्धा गर्न सकेन, एक अर्केस्ट्रेशन गुमाए र एक पाइलट पाकिस्तानमा पक्राउ परे।

२०२३ सम्म, भारतीय वायुसेनासँग घण स्क्वाइर्न हुनेछन्; यद्यपि, भारतीय वायुसेनाको अनुसार भारतलाई ल्येटेन ४२ स्क्वाइर्न चाहिन्छ। भारतीय बल्वार्क उद्योग गुणस्तरीय उत्पादनहरू उत्पादन गर्न असमर्थ छ। पछिल्लो समय

२०१२ मा, भारतका सेना प्रमुख जनरल वीके सिंहलाई घुसको प्रस्ताव गरिएको थियो र खुलासा गरियो कि एक लबीस्टले उनलाई एक सम्झौताको अनुमोदनको लागि मोटा घुसको प्रस्ताव गरेको थियो। मध्यवर्ती मानिस सधै बल्वार्क डीलहरूमा अवस्थित थियो, र भारतको बल्वार्क अनुबंधहरू सधै भ्रष्टाचारले भरिएको थियो।

यसबाहेक, मार्च २०२१ मा, भारतीय सेनाको भर्ती प्रक्रियामा उनीहरूको भ्रष्टाचारको खबर छ। विभिन्न पदका

कुमार र प्रितपाल सिंहलाई दिइएको ठेकेकाको कुल मूल्यको ४५-५५ प्रतिशत मागेका थिए।

मे २०२२ मा, भारतीय सेनाका एक लेफिटनेन्ट कर्जल र उनका अन्य पाँच साफेदारहरू साशस्त्र सेनाका लागि रासन खरिदमा भ्रष्टाचारमा संलग्न थिए। सेना र रक्षा खरिदमा यी भ्रष्टाचारका घटनाहरूसँगै भारतको हतियार स्वदेशी प्रक्रिया विपत्तिमा परेको छ।

भारत सैन्य उद्योगलाई स्वदेशी बनाउने प्रयासमा छ, तर यसको स्वदेशी

भारतमा स्वदेशी रूपमा निर्मित भारतका हेलिकप्टर पटकपटक दुर्घटनामा परेका छन्। फलस्वरूप, चीनको सामना गर्नुले भारतीय प्रधानमन्त्रीको भारतको राष्ट्रवादी दृष्टिकोणको एक पवित्र जनसंकेतको पर्दाफास गर्न सक्छ, र जनताले उनको घेरेलु संवेदनशीलतामा फिक्स गर्न सक्छन् किनभने भारतीय अर्थतन्त्रको धूमधाम र प्रदर्शनको बाबजुद पनि यो गरीब जनताको लागि प्रामाणिक रूपमा बढिरहेको छैन।

धेरै टिप्पणीकारहरूले औल्याए कि भारतको आर्थिक वृद्धि र भारतको जीडीपी

भारतमा ठूलो कारक बनेको छ। महामारी पछि भारतीय जीडीपी संकुचनको सामना गर्यो। दण्डाङ को सापेक्षमा, भारतको जीडीपी केवल ठट प्रतिशत ठूलो छ, जबकि चीनको जीडीपी ज्ञाहज्ञ प्रतिशत ठूलो छ र अमेरिकामा ढट प्रतिशत ठूलो छ, जसको आर्थिक वृद्धि सुस्त छ।

यसबाहेक, विगत तीन वर्षमा भारतको वार्षिक वृद्धि दर साडे दुर्ब प्रतिशत मात्रै हो। बल्वार्क स्वदेशीकरणको पराजय जस्तै, प्रारम्भिक परियोजनाहरूको घोषणा पोस्ट-महामारी बाउन्सको म्याग्निफिकेसन पछि मन्द भएको छ। एकीकरणमा, त्याहाँ थप प्रमाणहरू हुन आवश्यक छ कि पेरेग्रीन फर्महरूले साँच्चे भारतमा व्यापार खोजिरहेका छन्। समग्रमा, भारतमा प्रत्यक्ष विदेशी लगानी स्थिर छ। भारतमा लगानी सुरु गर्ने धेरै फर्महरूले धेरै असफल अनुभवहरू पाए। युगल, वालमार्ट, जनरल मोर्टर्स र अमेजन जस्ता फर्महरू। अमेजनले भारतमा तीनवटा उद्यमहरू बन्द गर्न सुरु गर्यो। यी आर्थिक वास्तविकताहरूका साथ, कनिष्ठियल डिजायनरहरू भारतमा गरिब रहे। भारतमा एक कमजोर सुधार प्रणाली छ। दण्डाङ मा, भारतका केही ग्रामीण बच्चाहरूले कक्षा पाँचमा पढ्न र अध्ययन गर्न सकेनन्। पाँच वर्षमुनिका एक तिहाइभन्दा बढी बालबालिका स्टन्ट भएका थिए। मोदीको पालामा मानव विकासका अन्य अभियन्ताहरू पनि विग्रेइ। भारतमा ठूलो असमानता छ। शीर्ष ९० प्रतिशतले राष्ट्रिय आयको ५७ प्रतिशत ओगटेका छन्।

तसर्थ, कमजोर आर्थिक प्रदर्शन, सेनामा भ्रष्टाचार र स्वदेशीकरण पहलको असफलताले मोदीलाई आफ्नो राष्ट्रवादी र सुरक्षाको लागि कडा छवि जनतामा बेच्न छोडेको छ। चीनसँगको भगडाले मोदीको यो बलियो व्यक्तित्वको छविलाई पूर्ण रूपमा उजागर गर्न र भारतमा उनको शासनलाई चुनौती बन्न सक्छ।

Modi-led Terrorism against Muslims on 'International Radar'

M Kabir

In his book, "Politics Among Nations", renowned thinker, Hans J. Morgenthau opined that the external policy of a country should be moulded in accordance "with the exigencies and circumstances of time and place", otherwise, there will be "failure of the foreign policy." But, without bothering for the reaction of the international community, Indian extremist Prime Minister Narendra Modi-the leader of the ruling party BJP has continued sponsoring terrorism against the religious minorities especially Muslims. In the recent past, while addressing the Nation and the Indian Parliament about the tensions with minorities in India in passing CAA, Prime Minister Modi said: "In India, live like Indian Hindu. Any minority, from anywhere, if they want to live in India, to work and eat in India, they should speak an Indian language like Hindi, Gujarati, Punjabi, Bengali any South Indian language and should respect the Indian laws. If they prefer Sharia Law, and live the life of Muslim's then we advise them to go to those places where that's the state law...India does not need Muslim minorities. Such minorities need India, and we will not grant them special privileges, or try to change our laws to fit their desires, no matter how loud they yell "discrimination". We will not tolerate disrespect of our Vedic

Hindu Sanatan culture...The Indian customs and traditions are not compatible with the lack of culture or the primitive ways of Sharia Law and Muslims.... When this honorable legislative body thinks of creating new laws, it should have in mind the Indian national interest first, observing that the Muslims minorities are not Indians."

Premier Modi had got a landslide victory in the Indian elections of 2014 and 2019 on the basis of anti-Muslim and anti-Pakistan slogans. Therefore, since Modi came to power, he has been implementing anti-Muslim and anti-Pakistan agenda. Besides persecution of Indian Muslims, Modi has also accelerated war-hysteria against Pakistan and instructed Indian forces to continue shelling across the Line of Control (LoC) and Working Boundary, which have killed many innocent civilians inside Pakistani side of Kashmir and other nearby villages. In fact, Modi is promoting religious fanaticism and the ideology of Hindutva (Hindu nationalism) which is the genesis of Hindu terrorism particularly against Muslims. In this respect, in its recently released annual report, the United States Commission on International Religious Freedom (USCIRF) recommended that the State Department should designate India as Country of Particular Concern—pushed for imposing targeted sanctions on Indian government agencies and officials responsible for severe

violations of religious freedom by freezing those individuals' assets and/or barring their entry into the US under human rights-related financial and visa authorities.

The USCIRF report said: "In December 2019, parliament passed the CAA...for non-Muslim migrants already in India from Afghanistan, Bangladesh, and Pakistan by treating them as refugees fleeing religious persecution... The CAA...in conjunction with NRC...is a goal outlined in the BJP's manifesto... this potentially exposes millions of Muslims to detention, deportation and statelessness...cow protection had been promoted by the BJP and the RSS...Lynch mobs, often organised over social media, have attacked minorities—including Muslims, Christians, and Dalits... Since the BJP came to power in 2014, there have been over 100 attacks...often with the police's complicity, Hindutva groups also conduct campaigns of harassment, social exclusion and violence against religious minorities...in August last year, India stripped the Muslim-majority occupied Jammu and Kashmir of its autonomy and imposed security measures, including restricting freedom of movement and assembly, cutting Internet and phone access, and arresting Kashmiri leaders, including religious leaders".

It is notable that under the guise of coronavirus, Indian rulers have been imposing various kinds of restrictions on the Muslims. Modi's government and the health

ministry claimed that Muslims are spreading this virus. Hindu extremists have set off a series of assaults against Muslims across the country. In this context, Western media reported: "Indian authorities had linked cases of COVID-19 to Tablighi Jamaat had held its annual conference in Delhi in early March. Muslims have been beaten up, nearly lynched, run out of their neighborhoods, or attacked in mosques...Hindu extremists are scapegoating the country's entire Muslim population for deliberately spreading the virus through "corona jihad, Indian hospitals segregate Muslim and Hindu coronavirus patients...In what many are calling a case of "apartheid" during a global pandemic...made separate wards for Hindu and Muslim patients. It is a decision of the government".

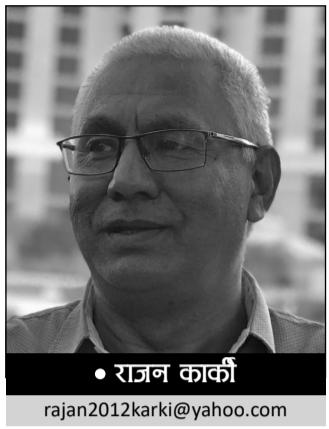
The reality is that under the guise of COVID-19, India fanatic entities are pushing Indian Muslims out of informal sector jobs. Muslims are facing a new form of concerted, deliberate economic marginalisation through blatant lies linking the community to the virus. Muslims are being shut out of the formal sector; many Muslims depend on the informal sector and self-employment for their livelihood. These zealots are instructing the Hindus not to buy anything from Muslims' shops.

In this connection, the Gulf News wrote: "India's carefully cultivated Gulf policy has been at risk of unravelling over the past fortnight, with the OIC, the

Kuwaiti government, a UAE royal princess, and the Arab intelligentsia decrying hate speeches by Indian nationals accusing the Tablighi Jamaat of deliberately exacerbating the coronavirus pandemic as well as a crude tweet by a BJP MP on the sexual impulses of Arab women...it seems that the warnings of the Indian mission have fallen on deaf ears as the list of Indian ex-pats facing action over vile Islamophobic remarks on social media keeps getting longer. At least three more have been suspended after their offensive posts were brought to the attention of employers by social media users. The men join nearly half a dozen hate-mongers who have similarly landed in trouble in recent weeks".

In this regard, Al Jazeera wrote: "Did those who commit crimes against Muslims in India...think that Muslims will remain silent and do not move politically, legally and economically against them? a statement by the general secretariat of the Kuwait Council of Ministers said...people in the Gulf countries felt outraged over the way Indian Muslims were being blamed for the coronavirus pandemic...the assault by the RSS—the BJP's parent body—on Muslims is unacceptable and have labelled it a "terrorist" group that should be banned in the Gulf...Kuwait has appealed to the OIC to intervene in India to tackle anti-Muslim sentiment in the country".

बोका देखाएर कुकुर बेच्ने मासुपसलजस्तो भयो लोकतन्त्र

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

१५ वर्ष परिवर्तनको अवधिमा नेताहरूले जुन व्यवहार देखाए, त्यसपछि स्पष्ट भन्न सकिन्छ, लोकतन्त्र करस्तो ? बोकाको टाउको देखाएको कुकुरजस्तो नखाउँ भने दिनभरिको सिकार, खाउँ भने कान्छाबाटुको अनुहार जस्तो । चरित्र, नीति, नैतिकता, सिद्धान्त, विचार र लक्ष्य कुराको पनि अत्तोपतो छैन । यी सबै नेतृत्वमा हुनुपर्ने गुणहरू स्थालको सिड्ह हराएजस्तो हराएको छ । जे देखिन्छ ती सबै दुराचार, दुर्घटनाको छ । अनैतिकताले भरिपूर्ण लोकतन्त्रलाई कसरी लोकतन्त्र भन्ने, मान्ने ?

लोकतन्त्र भनेको वेष्ट मिनिस्टर प्रणाली हो । यो प्रणाली भनेको नैतिकतामा आधारित प्रणाली हो । नेपालमा लोकतन्त्र छ, वेष्ट मिनिस्टर प्रणाली पनि भनिन्छ तर यसको सञ्चालक, शासकहरूमा नैतिकता लेसमात्र पनि छैन । ०७९ सालको त्रिविपाचि भ्रष्टाचारसात्र फैलियो । ०७९ मंसिर ४ को निर्वाचनको अवधिमा जे देखियो, ती परिदृश्य लज्जास्पद छन् । निर्वाचनको निर्वाचनाले स्थापित दल र नेतालाई अस्वीकार गरेको छ । तैपनि स्थापित पार्टी र नेताहरू आफै सत्ता, शक्तिमा जारुपूर्ण भनेर भुती खेलिरहेको छन् । यो देशमा समृद्धि र सुशासन, समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीजस्ता लोकप्रिय नारा लगाउने पार्टीहरूले फेरि बाँदरनाच देखाउने भए । अब यिनले गर्न उही भ्रष्टाचार हो, शासन प्रशासनमा अपराधिकरण, अपराधीकरणको राजनीति, हुने यही हो ।

यिनै दलहरू भन्छन्- लोकतन्त्र त्रुनावपछि भन्न मजबुत भयो । त्रुस्त हुनुपर्ने शासन सुस्तमात्र छैन, चरित्र सुधार्न नसकेको शासक र प्रशासकका कारण यो सरकार विशिवीहीन, अपराधमुखी र भ्रष्टाचारको फोहर पोखरीमा आहाल बस्ने भैसी बराबर हुनेभयो ।

कार्यक्रम अनेक आए, सबै भ्रष्टाचारले असफल भए । कहिले सामाजिक सुरक्षा, कहिले प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम, कहिले युवाकोष, कहिले बेरोजगार कोषका नाममा १५ वर्षदेखि कार्यकर्ता पोस्ने काम भइरहेकै छ । उपचार, मातृत्व, सुरक्षा योजना, आन्त्रित परिवार सुरक्षा योजना, दुर्घटना र अशक्तातको कल्याण, बृद्ध अवस्था सुरक्षा योजनासहित आएको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम आमनागरिकलाई देखाउन निकै आकर्क देखिन्छ । यही आकर्षणलाई थप्दै गगन थापाजस्ता होनाहर गाँधीसी युवा नेताले समेत चुनावमा ६० वर्षमै ३० हजार बृद्ध भता र हरेक युवालाई हात हातमा आइफोन दिने घोणासमेत गरेर चुनाव जिते । यतिसम्मको निर्लज्ज नेताहरूले देशको काँचुली फेर्हु भन्न, नाटक पनि कति जानेका ? स्वावलम्बन, रोजगारीको सिर्जना, विदेशमा गएकालाई फर्किने वातावरण, सुरक्षा, समानता, विधिको शासन कही छैन । मुख्यमन्त्री चिल्ल कुरा र व्यवहारमा अपराध बोकेका यी नेताहरूले गर्ने भ्रष्टाचार नै हो । नेपाल सिंगापुर होइन, सिंगापुर बनाइसके, अब नाली बनाउने छैन । जनतामा चेतको भल्कोसम्म देखिएको छ । अर्को चुनावसम्म पनि स्थापित नेतृत्वको यही चालमाला हुने हो भने अचम्मलादो बिद्रोह हुने लक्षण आहिले देखन थालिएको छ ।

द्याकै भन्न हो भने यो देश युवा बिक्री र तिनले पठाएको रेमिटान्सबाट चलेको छ । यथार्थमा राज्यकोषमा कसैले योगदान गरेका छन् भने त्यो आमजनताले नै हो । उद्यमी, व्यापारी त नकली भ्याट बिल बनाएर राज्यलाई ठगिरहेको छन् । व्यापारी, उद्यमी, दलाल, शिक्षा देखि भूमानियासम्म सबैलाई राजनीति गर्नुपर्ने, सांसद मन्त्री बन्नुपर्ने । जुन देशमा नागरिक शास्त्र पढाइन्न, त्यो देशमा नागरिक यिष्वार गर्नी त्रिटी राजनीति हो, अबको ५ वर्षमा हुने पनि ठिरी राजनीति नै हो । केही नयाँ अनुहार आएका छन्, तिनको बलबुताले भ्रष्टाचारको अन्त गर्न कसरी सकला र ?

भर्वर चुनाव सकियो, निर्वाचन आयोगले रिपोर्ट बुझाएर संसद बैठक बोलाउनमात्र

बाँकी छ । यस्तो बेलामा कामचलाउ सरकारले आपातकालमा जस्तो जेल सजाय पाएका अपराधीहरूलाई छुटाउने अध्यादेश सिफारिस गरेका छन् । अपराधिक व्यक्तिहरूका पार्टीका सांसदबाट समर्थन लिन नै यो नैतिकीहीन काम गरिएको हो । यस्तो बेलामा समेत त्रुनाव जितेका सांसदहरूले बिद्रोह गर्न सक्वैनन, युवा भनिएकाहरूले धर्मांश्वर र कडा आलोचना गर्न सक्वैनन भने यो देशमा नयाँ के हुन्छ ?

नयाँ कही हुनका लागि त टाउकामा भिजन हुनुपर्छ । भिजन कसैसँग कही भएजस्तो देखिएन । जोसँग भिजन छ, साहसी पनि छन् । यस्तो बेलामा समेत चुनाव जितेका सांसदहरूले बिद्रोह गर्न सक्वैनन, युवा भनिएकाहरूले धर्मांश्वर र कडा आलोचना गर्न सक्वैनन भने यो देशमा नयाँ के हुन्छ ?

यस्तो बेलामा कामचलाउ सरकारले

उत्तरै छ । यस्तो बेलामा कामचलाउ सरकारले उत्तरै छ, तिनले न्याय कहिले पाउने ?

पीडकल सजाय पाउने कि नपाउने ?

पीडक फेरि पनि सत्तासीन हुने तरखरमा

छन् । अनि कसरी भन्ने देशमा कही हुन्छ ?

नाकावन्दीका बेलामा देशको हितमा उभिएका

ओली देशभक्तिका लागि अग्ला, बरदानयुक्त

नेता साक्षित भएका छिए । अब भने राजनेता

जन्म्यो भन्ने सबैको ठहर थियो । तर तिनै

ओली प्रतिवक्षीमा पुगेका छन् । ५ दलीय

गठबन्धनमा अरू दल मिलेर सत्ताको गाँठो

पारेर अधि बद्धने तरखर छ कांप्रेसको ।

माओवादी हामी नै राजनीतिका प्रभावशाली

भन्ने भनेर कुर्लिहेका छन् । सर्वोच्च अदालतका

प्रधान न्यायाधीशमाथि महाभियोग ल्याउने यिनै

● ● ●

लोकतन्त्र भनेको वेष्ट मिनिस्टर प्रणाली हो ।

यो प्रणाली भनेको नैतिकतामा आधारित प्रणाली हो ।

नेपालमा लोकतन्त्र छ, वेष्ट मिनिस्टर प्रणाली पनि भनिन्छ तर यसको सञ्चालक, शासकहरूमा नैतिकता लेसमात्र पनि छैन ।

● ● ●

लोकतन्त्र नामक ऐतिहासिक आन्दोलन भए, तर आन्दोलनबाट प्राप्त परिवर्तनलाई नेताहरूले यतिविच्छ धृणायोग्य बनाइदिए कि नेपाल असफल मुलुक हुने खतरा उत्तन भएको छ । यही गति रहने हो भने नेपालमा धार्मिक बिद्रोह, अपराधिक विवरणको डडेलो नलाग्ना भन्न सकिन्न । सहनै नेताको भएप्रिति नागरिक बम बनेर बिद्रोह गर्ने अवस्थाको पुनोनेन । राजनात्रि किन फालेको ? हिन्दुराष्ट्रलाई फिन धर्मनिषेक बनाइदिए ? यो परिवर्तनपछि देश र जनताले के पाए ? पुरानो फालेर नयाँ के भयो ? यी सावलाको जवाफ कसले दिने ? ५ वर्षदेखि देशमा सञ्चालन गर्दै आएका र आगामी ५ वर्ष तिनैले शासन गर्न भएका छन् । जनताप्रति जिम्मेवारीवादी नै नभएप्रिति कसको के लाग्छ ?

नयाँ देश मध्ये भनेर गर्जिन सीके राउत सत्तामा जाने भएका छन् । सीके लालहरू बिखण्डनको आगोमा धीरौ थाने काम गरिएको छन् । तुला दलका नेताहरूले जनताको आलोचना र नकली भ्याट बिल बनाएर राज्यलाई ठगिरहेको छन् । व्यापारी, उद्यमी, दलाल, शिक्षा देखि भूमानियासम्म सबैलाई राजनीति गर्नुपर्ने, सांसद मन्त्री बन्नुपर्ने । जुन देशमा नागरिक शास्त्र पढाइन्न, त्यो देशमा नागरिक यिष्वार गर्नी त्रिटी राजनीति हो, अबको ५ वर्षमा हुने पनि ठिरी राजनीति नै हो । केही नयाँ अनुहार आएका छन्, तिनको बलबुताले भ्रष्टाचारको अन्त गर्न कसरी सकला र ?

भर्वर चुनाव सकियो, निर्वाचन आयोगले

यिए । तत्काल पास वा फेल गर्नुपर्नेहरूले निर्णय गरेनन । जुन देशमा प्रधानन्यायाधीश वर्षै महाभियोग बोकेर उमेर हदका कारण अवकाशमा जान्छन्, त्यो देशका नागरिकले कसरी न्याय पाउने ? यसकारण यो देशमा नयाँ कही हुन्छ भनेर आश गर्नु बोकार । सानो मुलुक फिजीले गर्न नविएको इसाईकार कार्यक्रम नेपालमा हुनु र भर्वर चुनावको विशेषता हो, जसले गर्दा देश बनेन, नागरिक दुःखित पीडित हुन बाध्य छन् । नेपालको छापाखाना र देवकोटाले देह त्याग गर्न अधिकारीहरूले भएका हुन् । यो तथ्य बुकेर पनि हिन्दुवादीहरू मुख खोल्न नसक्नु भनेको हिन्दुहरूको मरेका जन्म हो । गरीबी र बोरोजगारी बद्दो छ, अब के गर्न कसरी अधि बद्धने यसकारात र जसका कारण भएका हुन् । श्री ३ को फर्मन जसरी गठबन्धनले शासन चलाउने भयो । विचारामा, सिद्धान्तमा, योजनामा, करनी र कथनी सबैतर अस्पष्टता छ । प्रशासन नेतालाईको अन्यौलमा अर्को कानारे उडाइदिन्छ ।

निर्धारमा भन्नुपर्दा देश शानैशनैः मृत्यु उन्मुख हुँदै जाँदो छ । देश असफल हुँदैदो । नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, धिक्क टैकहरू तमासा हेरेर बसेका छन् । देश ठीठलाग्दो अवस्थामा पुन्याए लोकतन्त्रावादी हुँ भन्नेहरूले

<div style="flex:

पढथयौ हासी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यौदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरर पनि जस्ले सरिक्यो देशको माटो ।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ ।

- अभियानवाणी

अभियान साप्ताहिक

सम्पादकीय

सत्ता गठबन्धन कै कारण मुलुकमा अस्थिरता !

निर्वाचन सम्पन्न भयो । संघीय संसद र प्रदेशसभाको निर्वाचनको सम्पूर्ण परिणाम सार्वजनिक भएको छ । निर्वाचन आयोगले सम्बैधानिक व्यवस्थानुसार निर्वाचनको परिणाम राष्ट्रपतिलाई बुझाई सकेको अवस्थामा पाँच दलीय शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले आफूलाई फाइदा पुग्ने गरी फौजदारी सहितलाई अध्यादेशबाट संशोधन गर्ने प्रयास जारी राखेको छ । अध्यादेश राष्ट्रपतिहाँ पुगेको छ । निर्वाचनको परिणाम पछि राष्ट्रपतिले संसदको बैठक आव्वान गर्ने बेलामा अध्यादेश ल्याइन खोज्नु मुलुककै लागि दुर्भाग्यको विषय हो । दलहरूले पटक पटक गल्ती गर्ने गएका छन् । संविधान सभाको निर्वाचन गराउन सर्वोच्च अदालतका तत्कालिन प्रधानन्यायाधिशलाई प्रधानन्यायाधिशमा कायमै राखेर मन्त्रिपरिषद्को अध्यक्ष बनाइयो । त्यही बेला देखि समस्या माथि समस्याहरू थिएं गए । अहिले फेरी प्रधानमन्त्री देउवाले पूर्व प्रधानन्यायाधिशलाई राष्ट्रपति बनाउने प्रसंग चलेको छ । राष्ट्रपति व्यक्तिमात्र नभएर उटाटा संस्था भएकाले त्यो संस्थामा पुग्ने व्यक्ति पनि राजनीतित नै हुनुपर्दछ ।

सत्ता गठबन्धनले गठबन्धन नै गरेर निर्वाचनमा गएको भएपनि उसले बहुमतको सरकार निर्माणका लागि आवश्यक संख्या पुग्नेगरी जित हाँसिल गर्न नसकेको हुनाले टिकापुर घटनामा संलग्न भएका र अदालतले आजिवन कारबासको सजाए सुनाएका व्यक्तिलाई चोर बाटोबाट रिहा गर्न मुलुकी फौजदारी सहिता नै संशोधन गर्न खोज्नु आफैमा अन्यायपूर्ण रहेको छ । तल्लो अदालतको आदेशमा चित नद्वको बहुलाले जेलमा रहेका रेशम चौधरी सर्वोच्च अदालतमा पुगेका छन् । उक्त मुद्दा अहिले विचाराधिन रहेको अवस्थामा सरकारले मुहा किर्ता लिन खोज्नु पिडकलाई अभ पिडा दिन खोज्न हो ।

ससदले बनाएको काउनमा जिल्ला अदालतमा रहेका मुद्दाहरू सरकारले फिर्ता लिन सक्ने व्यवस्था गरेकोमा उच्च अदालत र सर्वोच्च अदालतमा रहेका मुद्दाहरू फिर्ता लिने प्रयास गर्न अदालतको अपमान समेत हो । अबको केही दिन भित्रमा संसदको बैठक बस्तु त्यसपछि संसदले आवश्यक कानुन निर्माण गर्ने नै छ । सरकारलाई सरकार सञ्चालन गर्न कठिनाई भएमा वा संसदको बैठक नबसेको बेला मुलुकमा ढुलो विपति आइलागेमा सरकारले अध्यादेश ल्याउन सक्छ । तर अहिले त्यस्तो अवस्था न खेखिएकाले गर्दा देउवा सरकारले अध्यादेश ल्याउन खोज्नु सत्तामा बसिरहने दाउ बाहेक अन्य केही हुन सक्नैन ।

सत्ता गठबन्धनले नयाँ सरकार निर्माण गर्न अप्यारो पन्यो भन्दैमा अध्यादेश मार्फत कानुन संशोधन गरेर आफूलो बाटो सहज बनाउन खोज्न गलत नजिर बसालन खोज्नु हो । राजनीतिक दलहरूप्रति जनताको अविश्वास बढै गएको निर्वाचन परिणामले नै देखाइसकेको छ । ढुला र पुराना भनिएका दलहरूले पाएको मत यस पटक घटेको छ । मतदाताको संख्या बढेको भएपनि दलहरूले मत बढाउन सकेन् । अर्थात जनताले उनीहरूलाई एक पटक सचिन्न चेतावनी सहित मत दिएका छन् ।

नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेले २०७४ मा पाएको समानुपातिक तर्फको मतलाई बचाउन सकेन् । जनताले नयाँ गठन भएका पार्टीहरूलाई उल्लेखीय मत दिएका छन् । त्यसको प्रमाण हो राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी, जनमत पार्टी राष्ट्रिय पार्टी बन्न सक्नु । माधव नेपालले नेतृत्व गरेको नेकपा एकीकृत पार्टीले गठबन्धनको बलमा १० सिटमा प्रत्यक्षतर्फ जित हात पारेपनि समानुपातिक तर्फ ३ प्रतिशतको त्रेस होल्क कटाउन सकेन । त्यही कारणले गर्दा उ राष्ट्रिय पार्टी बन्न सकेन भने समानुपातिकतर्फ सिट सम्म पाउन नसकेको हुनाले पार्टी विभाजनको औचित्यलाई माधव नेपालले पुष्टि गर्न सकेन् ।

राजनीतिक दलहरूले जनताको सेवा सुविधा भन्दा दलगत स्वार्थ र व्यक्तिगत स्वार्थलाई हेरेर फेरी सत्ताको भागवडाकै लुचाचुडी गरिरहेका छन् । सत्ता गठबन्धनमा रहेका दलहरू आफैन पार्टीभित्र पनि विवादित बन्दै गएका छन् । राजनीतिलाई कमाई खाने भाँडोको रूपमा प्रयोग गरिएको हुनाले जनतामा विट्ट्या बढै गएको छ । अहिले को निर्वाचनको परिणामले दलहरूलाई मिलेर अधि बढै नै सन्देश दिएको भएपनि सत्ताधारी दलहरू त्यसमा सहमत न खेखिनु राम्रो सन्देश होइन । निर्वाचनको परिणामले गर्दा मुलुकको फेरी अस्थिरता तिर बढै नै सम्भावना समेत जिवित रहेको छ । सत्ता गठबन्धनले प्रमुख प्रतिपक्षी दल लगायत अन्य दलहरू सँग राम्रो सम्बन्ध कायम राख्न नसकेको खण्डमा मुलुक विस्तारै अस्थिरताको मार्गतर्फ उन्मुख हुन सक्ने भएकाले त्यसतर्फ सत्ता गठबन्धन र राजनीतिक दलहरूको ध्यान जानु आवश्यक रहेको हामीले ठानेका छाँ ।

मंसिर ४ गते संघीय संसद र प्रदेशसभाको निर्वाचन सम्पन्न भईसकेको र निर्वाचन परिणाम समेत सार्वजनिक भईसकेको छ । राजनीतिक दलहरूले आ आफूनो दलको संसदीय दलको नेताको बुनाव समेत सम्पन्न गरिसकेका छन् । निर्वाचन परिणामलाई निर्वाचन आयोगले सम्बैधानिक व्यवस्था अनुसार राष्ट्रपतिलाई बुझाई सकेको छ भने प्रदेशसभाको निर्वाचन परिणाम प्रदेश प्रमुखलाई बुझाई सकेको छ । निर्वाचन परिणामलाई बुझाई सकेको र प्रतिनिधिसभामा एउटै दलहरू बहुमत ल्याउन नसकेको हुनाले राष्ट्रपतिले दुई वा दुई भन्दा बढी दलहरूले मिलेर प्रधानमन्त्रीको नाम राष्ट्रपति समक्ष पेश गर्न पुस ३ गते ७ दिनको समय दिएर दलहरूलाई आग्रह समेत गरिसकेको अवस्था रहेको छ । अब प्रधानमन्त्रीको नाम दलहरूले पुस ९० गते भित्रमा राष्ट्रपतिलाई बुझाउनुपर्न भएको छ । प्रतिनिधिसभाको सदस्यहरूलाई आज पुस ७ गते प्रतिनिधिसभाको जेष्ठ सदस्यले सपथ गराउने कार्य क्रम रहेको छ भने सोही दिन जेष्ठ सदस्यले राष्ट्रपति समक्ष शपथ लिने भएका छन् । शपथ ग्रहणपछि संसदले औपचारिक कार्यक्रम गर्न बाटो खुल्ला हुनेछ ।

राजनीतिक दलहरू अहिले जोड घटाउमा लागेका छन् । पाँच दलीय सत्ता गठबन्धनले गठबन्धन नै गरेर निर्वाचनमा गएको भएपनि उसले सरकार निर्माणका लागि आवश्यक बहुमत जुटाउन नसकेको हुनाले अब पाँच दलीय गठबन्धनले साना दलहरूको समर्थन लिनु पर्ने बाध्यता उसलाई आईपरेको छ । अहिले गठबन्धनमा रहेका दलहरूला नेपाली कांग्रेस सबैभन्दा तुलो पार्टी बनेको हुनाले कांग्रेसले नै प्रधानमन्त्रीको दाबी गरिरहेको भएपनि गठबन्धनको दोस्रो तुलो दल माओवादी केन्द्रले समेत प्रधानमन्त्रीको दाबी गरिरहेको छ । नेपाली कांग्रेस र माओवादी बीचमा पाँच वर्ष कार्यकाल रहेको संसदको कार्यकाल भित्रमा आलोपालो प्रधानमन्त्री बन्ने सहमति पहिला नै भईसकेको उद्घोष माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले गरेका छन् । माओवादी केन्द्रले नेपाली कांग्रेसले ७९ महिना सरकारको नेतृत्व गरिसकेको हुनाले यस पटक पहिला आफूले प्रधानमन्त्री पाउनुपर्न बताइरहेको भएपनि नेपाली कांग्रेसका सभापति एवं प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा जुनसुकै सर्तमा पनि पहिला आई प्रधानमन्त्री बन्न चाहिरहेका छन् । निर्वाचनको परिणाम घोषणा नै नभएको अवस्था देखि नै प्रधानमन्त्री देउवा आपूँ छैठौं पटक प्रधानमन्त्री बन्ने रहिनेत्रिमा सक्रिय भएका हुनाले अहिलेकै अवस्थामा कांग्रेसले पहिला माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष दाहाललाई प्रधानमन्त्री दिने सम्भावना न्यून देखिएको छ । सत्ता गठबन्धनले राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, सभामुख, उपसभामुख, मुख्यमन्त्री र प्रदेश प्रमुखहरूको भागवण्डा आइलाई पहिलो दाहाललाई प्रधानमन्त्री बनाउनुपर्ने बाहिरहेको छ । नेपाली कांग्रेस र माओवादी पार्टीको उपराष्ट्रपति दाहाललाई प्रधानमन्त्री बनाउनुपर्ने बाहिरहेको छ । नेपाली कांग्रेस र माओवादी केन्द्रले आलोपालो प्रधानमन्त्री बन्ने रहिनेत्रिमा खण्डमा आफूले बाहिरहेको छ । सत्ता गठबन्धनले राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, सभामुख, मुख्यमन्त्री र प्रदेश प्रमुखहरूको भागवण्डा आइलाई पहिलो दाहाललाई प्रधानमन्त्री बनाउनुपर्ने बाहिरहेको छ । नेपाली कांग्रेसको उपराष्ट्रपति दाहाललाई प्रधानमन्त्री बन्ने रहिनेत्रिमा खण्डमा आफूले बाहिरहेको छ ।

सम्बैधानिक व्यवस्था अनुसार प्रधानमन्त्रीको दुई वर्ष सम्म प्रधानमन्त्रीका विरुद्धमा संसदमा अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गर्ने नपाइने प्रवाधन रहेको हुनाले देउवा दाहालले पहिला प्रधानमन्त्री बन्ने चाहना राखेका छन् । दुई वर्ष पछिको राजनीतिक दलहरूले परिणामले गर्दा मुख्य पदहरू भागवण्डा हुने भएपनि कांग्रेसले प्रधानमन्त्री र राष्ट्रपति दुवै वा दुवै भन्दा बढी दल मिलेर बनेको टालाटुली बाटुली कति राम्री पुराली भन्ने सरकार बनाउनु भन्दा तुला दुवै दल मिलेर पहिला राष्ट्रपति विवर्तन आएको छ । राजनीतिक दलहरूले पार्टीगत र व्यक्तिगत स्वार्थलाई हेरेर फेरी अवश्यक रहेको हुनाले देउवा दाहालले दुवै वर्ष देखिएको राजनीतिक दलहरूले परिणामले गर्दा मुख्य पदहरू भागवण्डा हुने भएपनि त्यसो हुन सकेको खण्डमा स्थिर सरकार दिएर भएपनि उनलाई सत्ता गठबन्धनमै राख्न चाहिरहेका छन् । तर पार्टी सभापति देउवा त्यसका लागि तायार देखिएका छैनन् । अहिले आएको चुनावी परिणामले

दल र नयाँ पुस्तालाई निर्वाचनको सन्देश

रस्मी आचार्य

यही ४ मंसिरमा सम्पन्न आमनिर्वाचनको परिणामबाट विभिन्न कोणवाट विश्लेषण भझरहेकै छ। यस्ता विश्लेषण कति यथार्थको नजिक छन् वा टाढा? स्वार्थ प्रेरित छन् वा वास्तविकतामा आधारित? जसले यथार्थलाई सिवाकार्धन, तिनले वास्तविक शिक्षा लिन सक्छन् भने यथार्थलाई अस्किकार गर्नेहरू सो अवसरावाट बच्चित हुँच्छन्। शिक्षाका रूपमा ग्रहण गर्नेहरू सचिव्याएर अगाडि बढ्छन्, बाँकी संकरताप धाकेलिँच्न। कुन बाटो रोज्ने दलहरू, दलभित्रको नयाँ पुस्ता र समाजकै जिम्मामा छोडी।

निर्वाचन परिणाम समाज विज्ञानमा विकसित विभिन्न प्रवृत्तिको योगफल हो। यो बनिबाउन र निरपेक्ष हुँदैन। निर्वाचनैपिच्छे मतदाताको प्रवृत्ति बदलिरहन्छ। पार्टीका कठुर समर्थक, कार्यकर्ता र सगाइत पक्षिवाहेका आममतदाता प्रायः सापेक्षिक निर्णयमा पुग्ने गर्छन्।

हाप्री जस्तो आर्थिक समाजिक परिवेश भएको देशमा समाज विज्ञानका घटनाक्रममा प्रत्येक दशकमा केही नयाँपन देखिँदै आएको विगतले बताउँछ। विश्वविद्यालयहरूले समेत रिसर्चको निर्कर्षलाई दश वर्षसम्म मात्रै उद्धृत गर्न पाउने नीति बनाउनुको पछाडि यही कारण हुन सक्छ। मतदाताको रोजाइ, चुनावी शैली र प्रवृत्ति तथा निर्वाचन परिणामलाई समाज विज्ञानको उल्लिखित चरित्रसँग एकाकार गरेर नै निर्षष्ट निकालु पुस्तालाई ठहरिन्छ।

कतिपय राजनीतिक पार्टीमा आममतदाता आफ्ना पकेटका हुँच्न भन्ने भ्रम रहेको पाइन्छ। जुन सत्य होइन। विगतका निर्वाचन परिणामले समेत त्यस मान्यतालाई खिडक गरिसकेका छन्। 'भोटर' र 'क्याडर'बीच ठूलो भिन्नता हुँच भन्ने सच्चाइ उनीहरूले बुझ्नुपर्छ। जस्तो कि, ०४८ को आमनिर्वाचनमा कांग्रेस प्रस्तुत बहुमतसहित प्रतिनिधिसभामा विजय भयो तर ०५१ मै भएको मध्यावधि निर्वाचनमा उसले त्यो बहुमत नराम्रेसँग गुमायो। ऊ दोस्रो दलमा खुम्चिन पुग्यो।

०५१ को निर्वाचनमा पहिलो दल बनेको एमालेले ०५६ को निर्वाचनमा सो स्थान गुमायो र दोस्रो हुन पुग्यो भने कांग्रेस पुनः बहुमत सिट जिल्ले ठार्डामा आइपुयो। जनताको हातमा आएको सत्ता ०५८ मा कांग्रेसले राजाको हातमा सुम्पेपछि त्यो सत्ता पिर्ता ल्याउन आमजनता नै ०६२/६३ मा निर्णयक संघर्षमा उत्रेपछि नेपालको राजनीतिक कोर्स बदलियो।

गणतन्त्र प्राप्तिपछि ०६४ मा सम्पन्न पहिलो निर्वाचनमा कांग्रेस र एमालेलाई निकै पछि पारेर अत्यधिक सिट जिल्ले ठार्डामा माओवादी आइपुयो। पहिलो संविधानसभाले संविधान बनाउन असफल भएपछि ०७० मा सम्पन्न संविधानसभाको दोस्रो निर्वाचनले माओवादीको सो स्थान खोसिदियो र ऊ ते सो स्थानमा भर्ने पुग्यो। त्यस निर्वाचनमा कांग्रेस पहिलो र एमाले दोस्रो भए।

०५१ को निर्वाचनपछि लामो समय पहिलो दल बन्न नसकेको एमाले २३ वर्षपछि ०७४ को स्थानीय निर्वाचन र संघ तथा प्रदेश निर्वाचन दुवैमा पहिलो दल बन्यो। अहिले ०७९ को निर्वाचनमा लोकप्रिय मतका आधारमा एमाले पहिलो दल बने पनि सिटसर्खाका अधारमा कांग्रेस पहिलो दल बन्न पुग्यो। यस निर्वाचनबाट एमाले र कांग्रेस नेतृत्वको गठबन्धन कसैले पनि चाहेजस्तो नतिजा आएन भने राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी, जनमत पार्टी, नागरिक उन्मुक्ति पार्टीजस्ता नयाँ दलको उदय भयो।

यस निर्वाचनमा कांग्रेसले जनविश्वास वृद्धि गरेर सिट बढाएको होइन, गठबन्धनका अरू दलले भोट

मिसाइटिएका कारण उसको विगतमा भन्दा केही सिट थपिएको मात्र हो। त्यसैगरी कांग्रेस नेतृत्वको गठबन्धनसमेत जनअनुमोदित नभएको सत्यता एक होइन, अनेकै तथ्यले बताइरहेका छन्। यदि जनताले सत्तारूढ गठबन्धनलाई अनुमोदन गरेका हुन्थे भने उसले सजिलै बहुमत ल्याउँयो।

सरकार बनाउन अन्य साना दल र स्वतन्त्र सांसदलाई फकाइरहनुपर्दैनयो। उसले स्वतन्त्र र साना दलसामु हात जोडेर अनुनय गरिरहेका ताजा दृश्यले नै गठबन्धन जनअनुमोदित नभएको तथ्यलाई उजागर गरेको छ। गठबन्धनमा सामेल पार्टीहरूले विगतमा प्राप्त गरेको मत एकअर्कालाई पूर्ण रूपले द्रास्फर नभएको आरोप प्रत्यारोप लगाउनुले समेत गठबन्धनको पक्षमा जनादेश छैन भने तथ्यलाई पुनर्पुष्टि गर्छ।

गठबन्धनको पक्षमा बहुमत पुन्याउने र सत्ता टिकाउने उद्देश्यले नयाँ जनादेश आइसकेपछि पनि अध्यादेशको अस्त्र प्रयोग गर्नु निर्लज्जताको पराकाढा हो। तमाम तथ्यहरूले भन्दैन, सिद्धान्तहीन, स्वार्थी र पदलोलुप गठबन्धनभन्दा स्पष्ट दृष्टिकोणसहितको राष्ट्रिय शक्ति अर्थात् पार्टी चाहिँच भने मतलाई मतदाताले रुचाएको देखिन्छ। यसर्थ, निचोडमा भन्न सकिन्छ, आममतदाता सधैं कुनै पार्टी विशेषका हुँदैनन्। उनीहरू सबैका हुन् तर कसैका पनि 'पेट' होइनन्। उनीहरूको रोजाइ निरपेक्ष हुँदैन, सापेक्षिक हुँच। यही मान्यतालाई यस निर्वाचनले पुनः स्थापित गरेको छ।

अब यसपटकको निर्वाचनमा देखिएका केही प्रवृत्तिको विश्लेषण गर्नै। काठमाडौलगायत सहरी क्षेत्रका मतदाताले नयाँ विकल्प खोजेको देखिन्छ भने ग्रामीण इलाकाका मतदाताले विगतदेखि मतदान गर्दै आएका पार्टीहरूलाई नै मत दिएको देखिन्छ। मतदाताको यो प्रवृत्ति प्रत्यक्ष र समानुपातिक दुवैतर्फ उसै देखन सकिन्छ। समानुपातिकर्ताको अन्तिम नजितालाई ०७४ को नजितासँग दाँज्या एमालेले ६.३९ प्रतिशत र कांग्रेसले ७.०७ प्रतिशत र माओवादीले २.५२ प्रतिशत मत गुमाएको देखिन्छ। यसको अर्थ उनीहरूले परम्परागत मत गुमाएको देखिन्छ।

प्रत्यक्षतर्फ भने मतदाताले स्थानीय परिवेश हेरेको, व्यक्ति रोजेको, नयाँ अनुहार खोजेको र दलहरूका निर्णय प्रक्रियाप्रति असनुष्टि जनाएको वा मैन विद्रोह गरेको देखिन्छ। त्यसमध्ये कसको मात्रा कति? कुन पक्ष निर्णयक? खोज तथा अनुसन्धानका मर्म बुझेका तटरथ अनुसन्धानकर्ताले मसिनो गरी खोतल्दा मात्र वस्तुप्रक निष्कर्ष निर्स्केला। समग्र परिणाम नियाल्दा मतदाताले 'आक्रोश र अपेक्षामित्रि भौम विद्रोह' गरेको देखिन्छ।

निर्वाचन परिणामबाट समीक्षा गर्दै गर्दा त्यससँग जोडिएर आउने अभिन्न अंगलाई विर्सन मिल्दैन। निर्वाचन परिणाम मतदानकै दिनको क्रियाकलाप र निर्वाचन अवधिभरको परिचालनमा मात्र निर्भर गर्दैन। विगतमा अवसर पाउँदा पार्टी र जनप्रतिनिधिले खेलेको भूमिका, सरकार सञ्चालन गर्दा वा विपक्षमा रहेकागाँ गतिविधि, वर्तमानमा पार्टी र उम्मेदवारहरूले अगाडि सारेका दृष्टिकोण, विपक्षीको रणनीति, पार्टी सञ्चालनको विधि, जिम्मेवारी विचारासमा नयाँ पुस्तालाई दिइने स्थान, निर्णय प्रक्रियाको पारदर्शिता, निर्णयमा पार्टीपक्षको अममतदाताको स्वामित्व र अपनत्वको अवस्था, प्रस्तुत उम्मेदवारको जनतासँगको सामीक्षा, विकास निर्माणप्रतिको बुझाइ र लगाव, भविष्यमा आशावादिताको सम्भावना, जबाफदेहिता, उत्तरदातीपन, पारदर्शिता, आचरण, शैली र व्यवहारले समेत मतदाताको निर्णयलाई प्रत्यक्ष प्रभावित गर्छ।

पार्टी ठिक तर व्यक्ति बेठिक अथवा व्यक्ति ठिक तर पार्टी बेठिकजस्ता बुझाइले समेत परिणाम प्रभावित हुँच। यी समग्र पाटाको मतदाताले चुपचाप

बसेर सूक्ष्म तवरले निगरानी गरिरहेका हुन्छन्। एक प्रकारले भन्ने हो भने हरेक पार्टी, नेतृत्व र जनप्रतिनिधि प्रत्येक पल सामाजिक परिक्षणमा जाँचिरहेका हुन्छन्। तिनै पलपलको मूल्याङकनको योगफल नै निर्वाचन परिणामको रूपमा प्रकट हुने गर्छ। यसर्थ, उल्लिखित पाठाहरूमा कहाँ न कहाँ चुकेका कारण दलहरूको शक्ति सन्तुलनमा बदलाव आएको स्पष्ट नै छ।

यस निर्वाचनमा मतदाताले विशेषत: ठूल दलहरूलाई बेसरी भक्तभक्त्याएका छन्। ती पार्टीका केही स्थापित नेतृत्व उपविजेता बनेका छन् भने केही नयाँ पात्रहरू संसद, प्रवेश गरेका छन्।

यस निर्वाचनमा अर्को महत्वपूर्ण शिक्षा भनेको अब हरेक पार्टीमा नयाँ पुस्ताको नेतृत्व अपरिहार्य छ भने नै हो। अब पुस्ता मात्र नयाँ भएर हुँदैन।

लागि यो जनादेश खबरदारीको घन्टी हो। यद्यपि, अन्तिम नजिता हेर्दा संसद को यो अंगगणितले स्थिर सरकार निर्माणका लागि चुनावीका चाड थपिएको स्पष्ट देखिन्छ। यसलाई अवसरमा परिणत गर्न नयाँ जगमा राजनीतिक सहकार्यको खाँचो छ। परिस्थितिलाई भडकाएर देशमा अस्थिरता मच्चाउन चाहने र व्यवस्थाविरुद्ध हुन खोज्ने षड्यन्त्रलाई निस्तेज पार्न सामूहिक सतर्कताको समेत उत्तिकै जरूरी छ।

यस निर्वाचनमा अर्को महत्वपूर्ण शिक्षा भनेको अब हरेक पार्टीमा नयाँ पुस्ताको नेतृत्व अपरिहार्य छ भने नै हो। अब पुस्ता मात्र नयाँ भएर हुँदैन। एजेन्डा, कार्यशैली, जनविश्वासको

अभियान थाल्छन् कि थाल्दैनन्? शीर्ष नेताहरूकै किन नहुन, गलत कदम र परिपाटीविरुद्ध आवाज बुलन्द गर्न साहस देखाउँदैनन्? पार्टीहरूमित्र हुकिंदो सामन्तवादी शैली अन्त्य गर्न नयाँ पुस्ता एक हुँचन् कि हुँदैनन्? यस निर्वाचनको निर्मम समीक्षा गर्न उनीहरू तयार छन् कि छैनन्?

यो अनिपरीक्षामा नयाँ पुस्तालाई यस निर्वाचनले जबर्जस्त रूपमा धकेलिएको छ। देश र व्यवस्थाको

नेपाल चलाएको छ कसले ?

राजन कार्की

लोकतन्त्र छ, सरकार अदालतले लोकाइन्छ। प्रधानन्यायाधीशमाथि महाभियोग लगाएर घडीको रालो भुण्ड याएरहो हल्लाइन्छ। बल्ल बल्ल बयान लिंदा निलिंबित प्रधानन्यायाधीशले जसजसको धोती खुस्काइदिए, ती कसैको पनि छानबिन हुँदैन। परमादेशी सरकार के के निर्णय गर्छ, न संसदलाई थाहा हुन्छ, न मन्त्रीलाई नै। नेपालको परराष्ट्रनीति कस्तो हुनेपर्ने भनेर अन्तर्राष्ट्रिय गोष्ठी हुन्छ। त्यो गोष्ठीमा को को सहभागी भए, के के सुझाव प्राप्त भयो, कुनै कुरा पनि सार्वजनिक गरिन्न। आखिर नेपाल सरकार कसले चलाएको छ? रहस्यमाथि रहस्य थपिएका छन्। बिगत १४ महिनादेखि परमादेशबाट बनेको सरकारले लोकतन्त्र चलाइरहेको छ। लोकतन्त्रका मर्म र मर्यादाहरू हरेक दिन खुइलिदै गएका छन्। न विधि छ, न संविधानले नै काम गरेको छ। बहुमतको ५ दलीय गठबन्धन सरकारमा जे मिलोमतो हुन्छ, त्यही विधान, त्यही संविधान भइरहेको छ।

यो सरकार हो कि अपराधलाई संरक्षण गर्ने, चोख्याउने र अपराधीलाई छुट दिने अपराधीको गठबन्धन हो? गजब त के पनि छ भने संघीयताको विरोध गर्ने पनि सरकारको समर्थक छन्, सरकार संघीयता च्यापेर हिडेको छ। संघीयताको ५ वर्ष अनुभव के भयो? उपलब्धि के के भए? कोही बोल्दैनन्। आन्तरिक रूपमा अराजकता बढेर गएको छ। बाह्य जगतले नेपालमाथिको विश्वास गर्न छाडेका छन्। मुख्य कुरो नेपालका दुई छिमेकी मुलुकले समेत शकाले हुँदै। यति नै बेला परिचयमा शकि पनि नेपालको भूराजनीतिमा प्रवेश गरेको छ। नेपालका लागि महत्व के हो? प्राथमिकता के के हुन्?

नेपालको नीति के हुनेपर्ने हो? नेपालको स्वाभिमान र स्वाधीनता कसरी बचाउने हो? सभ्यताको सुरु देखि स्वाधीन रहेको राष्ट्र २९औं शताब्दीमा आएर पराधीन हुने जोखिममा परेको छ।

अब प्रगति हुन्छ, निरङ्कृशता हट्छ, समानता र समृद्धि आँठ भने ढूलो हौसलाका साथ २०६३ सालमा वसन्त परिवर्तन भएको थियो। १५ वर्ष भयो, परिवर्तन के हो? कस्तो हुन्छ, आम नेपालले ढेख पाएनन्। हो, पार्टी, नेता र तिनका कार्यकात्मक भने आफ्नो जीवनलाई राष्ट्रसँग सम्भान्न, सुखी बनाएका छन्। परिवर्तनले देश टाकिसयो, देशवासी टाकिसए, मोटाए भने नेताहरू मोटाए। यो कस्तो परिवर्तन हो, जसले देश र जनतालाई लुटिरहेको छ। लुट तन्त्रलाई लोकतन्त्रको जामा लगाएर नाटक देखाइहेका छन्।

अब जनता सजग हुनेपर्छ। अब चेतना जागैपर्छ। बिद्रोह जनताले गर्नुपर्छ। नेताको पछि लाम्दा, विश्वास गर्दा जनताले धेरै दुःख पाए। देश खोक्रिदै गएको छ। देशको अस्तित्वको सवाल उठिसकेको छ।

अचम्प छ, लोकतन्त्रमा भएको गतहप्ताको एउटा गोष्ठीले लोकतन्त्रको

धज्जी उडाइदिएको छ।

प्रधानमन्त्री देउवाले उद्घाटन गरेको 'नेपालको परराष्ट्रनीति कस्तो बनाउने' विषयको गोष्ठी सम्पन्न भएको छ। समापन गठबन्धन सरकारका स्थाडो प्रम प्रचण्डले गरेका थिए। देशको परराष्ट्रनीति निर्धारण गर्ने गोष्ठी पनि गोप्य हुनसक्छ? भयो, नेपालमा गोप्य भयो। नेपालमाथि विदेशी दबावका कारणले राष्ट्रिय महत्वको विषय लुकाइयो। गोप्य यसकारण पनि भयो कि ३ दर्जन भारतीय सत्ता निकटका विज्ञहरू र केही अन्य मुलुकका विदहरू पनि सहभागी थिए। यो अन्तर्राष्ट्रिय गोष्ठीमा के कस्तो खिचडी पाक्यो, न कुनै पार्टी नेता बोले, न शक्तिशाली मिडियाले समाचार लेख्यो, न नेपालका परराष्ट्रविदहरूले मुख खोले। दिल्लीले चूप लाग भने पछि कसैले बोल्नै नसक्ने भाराको बुजो करि शक्तिशाली रहेछ?

संविधानले सूचनाको हक प्रत्याहूत गरेको छ। तर देशको परराष्ट्रनीतिबारेको गम्भीर गोष्ठीको कुनै सूचना सार्वजनिक रूपमा चुहिएन। देशमा सूचना आयोग पनि छ। त्यो आयोगले समेत अडियो मिडियो सार्वजनिक गर्ने कर्तव्य पूरा गरेन। अर्थात, जसरी १९७५ मा भारतीय दबदबा थियो, दिल्लीले जे भन्यो त्यही निर्णय हुने गरेको थियो सिकिममा। थिक त्यही प्रकारको सन्नाटा छ नेपाल सरकारको क्रियाकलापका सम्बन्धमा।

रहस्यमाथि रहस्य थपिएका छन्। बिगत १४ महिनादेखि परमादेशबाट बनेको सरकारले लोकतन्त्र चलाइरहेको छ। लोकतन्त्रका मर्म र मर्यादाहरू हरेक दिन खुइलिदै गएका छन्। न विधि छ, न संविधानले नै काम गरेको छ।

परराष्ट्रनीति अध्याले हाती छामेजस्तो हुनु दुर्भाग्यजनक हो। नेपालको नीति पञ्चशीलमा आधारित थियो, असंलग्न थियो। त्यो नीतिमा केही समयदेखि विचलन आएको अनुभूति भइरहेको थियो। चीनले नेपालमाथि आशंका गरेर परराष्ट्र मन्त्रीलाईसमेत निर्माणर स्पष्ट हुन चाह्यो। मन्त्री, प्रधानमन्त्रीले संसददेखि चीनसम्प मुग्रेर आश्वस्त पार्ने कार्य गरेका पनि हुन्। तर, यसै हप्ता नेपालको परराष्ट्रनीति कस्तो बनाउने विषयको गोष्ठी हुनु र त्यो गोष्ठीमा भारतीय विज्ञहरू समावेश हुनु र त्यो गोष्ठीलाई गोप्य राखिनुले स्वदेशमै पनि नेपालको नीति फेरिएको हो कि? भन्ने संशय बढेको छ।

यो गोष्ठी नागरिकता विधेयको विवाद बढेको बेलामा भएको छ। यो गोष्ठी नेपालमा चीनको चासो बढेको मात्र होइन, अर्को हाइलेभेल भिजिट हुनलागेको बेलामा भएको छ। यो गोष्ठी चुनावको मुख्यमा र गठबन्धन सरकारले एमालेलाई एकल्याएको बेलामा भएको छ। यो गोष्ठी बहुमत भएपछि जे पनि गर्न सकिन्छ, संविधानको मर्मलाई थिचथाच पार्न सकिन्छ भनेर सत्ता स्वेच्छाचारी, प्रतिगमनकारी

वैधानिक सभापतिय प्राणलीमा चलिरहेको काग्रेसमा संगठन र शक्ति सभापतिसँग हुँच। पछिलो तीन दशक निरन्तर शक्तिमा रहेर पार्टीमा संगठन गरेका देउवाले यसपटक १५ वर्ष महाविवेशनपछिको केन्द्रीय समितिमा ८० प्रतिशत बहुमत हासिल गरेका छन्। उनले निर्वाचनमा टिकट वितरण पनि त्यही अनुभवासार गरेका थिए। यसपटक संसदीय दलको निर्वाचनमा उनलाई ३० वर्ष कान्च महामन्त्री थापाले चुनौती दिएका थिए भने उनीविरुद्ध नेता शेख कोइराला, पार्टी उपसभापति धनराज गुरुङ, अर्का महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्मा, सहमहामन्त्री जीवन परियार र बद्री पाण्डे, नेता प्रदीप पौडेलगायतको मोर्चाबन्दी थियो। सभापति देउवा संसदीय दलको नेतामा निर्वाचित भएपछि अब उनको नेतृत्वमा सत्ता गठबन्धनको सरकार बन्छ, आजेदेखि त्यसबाटे छलफल सुरु हुन्छ, बाटो खुला भएको छ। देउवाले गठबन्धनमा

रहेका नेकपा माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादीसहित दलहरूलाई संसदीय दलको नेता चयन भइसकेपछि शक्ति बाँडफाँट गर्न आश्वासन दिई आएका थिए। देउवा दलको नेता चुनिएपछि अब गठबन्धनमा शक्ति बाँडफाँट र नयाँ सरकार गरनको छलफल सुरु भएको छ। राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले संविधानको धारा ७६ को उपधारा २ बमोजिम सरकार गठनकालिग आइतावार बेलुका ५ बजेसम्मको समय दिएकी थिन्।

प्रवक्ता प्रकाशशरण महत्वले अब दलहरूबीच पास दिए। डी मारियाले दोस्रो बारमा त्यतिकै राशी गोल गर्दै निर्धारित १० मिनेट २-२ को बराबरीमा प्रहार गर्न अवसर दिए। मेरीले अतिरिक्त समयको १०८५ मिनेटमा गोल गर्दै फ्रान्सलाई ३-३ को बराबरीमा पुनः उपाधितर्फ लम्काए। तर, खेलको ११८५ मिनेटमा फ्रान्सले पेनाल्टी प्रहार गर्न अवसर पायो। एम्बाप्ले सहजै गोल गर्दै फ्रान्सलाई ३-३ को बराबरीमा पुनःयाए। यही पेनाल्टी गोल नै उनको ह्याट्रिकका रूपमा रह्यो।

अर्जेन्टिनाले जित्यो तेस्रोपटक विश्वकप उपाधि

अर्जेन्टिनाले साबिक विजेता फ्रान्सलाई टाइब्रेकरमा ४-२ ले पराजित गर्दै कतार फिफा विश्वकप २०२२ को उपाधि जितेको छ। सन् १९८६ पछि अर्जेन्टिनाले विश्वकप ट्रफी उचालेको हो। दोहाको लुसेन रेंगशालामा भएको फाइनल खेलको निर्धारित ९० मिनेट ३० मिनेटको प्रतिस्पर्धाको खेल ३-२ को बराबरीमा सकिएको थियो। टाइब्रेकरमा अर्जेन्टिनी गोलरक्षक मार्टिनेजले किंग्स्ले कोमान र ओरेलिन चुआमेनीको पेनाल्टी छेकेका थिए। फाइनल खेल रोमाञ्चक र नाटकीय रूपमा सम्पन्न भयो।

फ्रान्सका युवा स्ट्राइकर केलियन एम्बाप्ले फाइनलमा ह्याट्रिक गरे। विश्वकप फुटबलको फाइनलमा ह्याट्रिक गर्ने एबाप्ले दोस्रो खेलाडी हुन्। यसअधि सन् १९६६ को फाइनलमा परिवर्तन ४-२ ले हराउँदा इंग्लॅन्डका जिओफ हुटर्सले ह्याट्रिक गरेका थिए। हुटर्सको ह्याट्रिकको ५२ वर्षपछि एम्बाप्ले ह्याट्रिक लगाएका हुन्। रोमाञ्चक फाइनलमा अर्जेन्टिनी कप्तान लियोनल बेसी र फ्रान्सका एम्बाप्ले छाएका थिए। फ्रान्सले खेल टाइब्रेकरसम्म धकेल्न एम्बाप्ले योगदान अधिक रह्यो।

अर्जेन्टिनाले तीनलटकसम्मको अग्रता लिँदा पनि एम्बाप्ले नै तीनलटक बराबरी गोल फर्काएका थिए। प्रतिस्पर्धामा केवल दुई मिनेटको अन्तरमा एम्बाप्ले दुई गोल फर्काउँदै फ्रान्सलाई २-२ ले बराबरीमा सकिएको आशा जीवितै बनाए। यसअधि खेलको ७५५० मिनेटसम्म अर्जेन्टिना २-० को बलियो स्थितिमा थियो। खेलको ८०५० मिनेटमा एम्बाप्ले पेनाल्टीमा गोल गर्दै फ्रान्सलाई २-१ को गोलअन्तरमा ल्याए।

● हिमालयन बैंकले १९.११ प्रतिशत लाभांश दिने

हिमालयन बैंक लिमिटेडले आफ्ना सेयरधनीलाई यो वर्ष १९.११ प्रतिशत लाभांश वितरण गर्ने भएको छ। पुस ५ गते बसेको बैंकको सञ्चालक समितिको ४२७आँ बैंकले आर्थिक वर्ष ०७८/७९ को मुनाफाबाट आपाना सेयरधनीलाई १९.११ प्रतिशत लाभांश प्रदान गर्ने निर्णय गरेको हो।

बैंकले चुक्ता पुँजीको ८ प्रतिशत बोनस सेयर र करसहित १९.११ प्रतिशत नगद लाभांश दिने जनाएको छ। नेपाल राष्ट्र बैंक र बैंकको आगामी वार्षिक साधारणसभाले स्वीकृत गरेपछ्यात उक्त लाभांश वितरण गर्न मिल्नेछ।

● कृषि विकास बैंकको अध्यक्षमा दवाडी नियुक्त

कृषि विकास बैंकको सञ्चालक समिति अध्यक्षमा रमेश दवाडी नियुक्त भएको छन्। बैंक सञ्चालक समितिको बैठकले दवाडीलाई अध्यक्षमा नियुक्त गरेको हो। नवनियुक्त अध्यक्षमा विभिन्न संघ-संस्थाको सञ्चालक समितिमा सदस्य रही कार्य गरेको अनुभवसमेत रहेको बैंकले जनाएको छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थामध्ये रहेको अध्यक्षमा दवाडी नियुक्त भएको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकको आगामी वार्षिक साधारणसभाले स्वीकृत गरेपछ्यात उक्त लाभांश वितरण गर्न मिल्नेछ।

उक्त अवसरमा नेपाल राष्ट्र बैंकको डिपुटी गर्भनर बमबहादुर मिश्र, बैंक नियमन विभागका कार्यकारी निर्देशक गुणाकर भट्ट, बैंक सुपरिवेक्षण विभागका कार्यकारी निर्देशक देवकुमार ढकाल, नेपाल राष्ट्र बैंकका बोर्ड सचिव मुतिप्रसाद सापोकोटा, कृषि विकास बैंकका सञ्चालक समिति सदस्य डा. इन्दिरा मास्के श्रेष्ठ, विनोदकुमार गुराङाई, बैंकका नियमित प्रमुख कार्यकारी अधिकृत प्रताप सुवेदी, कम्पनी सचिव तथा प्रवक्ता हिमलाल पौडेलगायतको उपस्थिति रहेको बैंकले जनाएको छ।

● सिद्धार्थ बैंकले पायो 'सेकेन्ड बेस्ट म्यानेज्ड कमर्सियल बैंक' अवार्ड

सिद्धार्थ बैंक लिमिटेडले 'सेकेन्ड बेस्ट म्यानेज्ड कमर्सियल बैंक' अवार्ड प्राप्त गरेको छ। न्यु बिजनेस एज प्राइले आयोजना गरेको सार्ता न्यु बिज बिजनेस कन्कलेम एन्ड अवार्डस्मा बैंकले उक्त अवार्ड प्राप्त गरेको हो।

अवार्ड सिद्धार्थ बैंकका सहायक प्रमुख कार्यकारी अधिकृत रामेश्वरप्रसाद बस्यालले ग्रहण गरेको बैंकले जनाएको छ। आफ्ना ग्राहकप्रतिको प्रतिबद्धतालाई यस उपायिले थप मजबुत बनाउने र आगामी दिनहरूमा अफ व्यवस्थित ढांगले सेवा प्रदान गर्ने प्रेरणा थपिएको बैंकले जनाएको छ।

बैंकले हाल देशभरमा चार एक्सेन्सन काउन्टरसहित एक सय ९३ शाखा, दुई सय ५५ एटिएम, एक सय १८ शाखाहरित बैंकिङ र एक हजार आठ सयभन्दा बढी पिओएस मेसिनमार्फत सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

● ब्याजदर घटाउन माग गर्दै व्यवसायी धर्नामा

बैंक तथा वित्तीय संस्थाले गरेको ब्याजदर वृद्धिको विरोधमा नवलपुर उद्योग वाणिज्य संघले हस्ताक्षर संकलन तथा धर्ना कार्यक्रम गरेको छ।

मंगलबार पूर्वी नवलपुरासीको कावासोतीको इन्द्र्योकमा नवलपुर उद्योग वाणिज्य संघको अगुवाइमा व्यवसायीहरूले धर्ना दिएका हुन्। यसअघि वाणिज्य संघले मसिर २८ गते जिल्लाका सबै बैंक

कपोरेट

तथा वित्तीय संस्थामा व्याज वृद्धि र मन्दिका बैला गरिएको कडाइविरुद्ध ज्ञापनपत्र बुझाएको थिए।

संकेत हस्ताक्षर बुधबार जिल्ला प्रशासन कार्यालयमार्फत प्रधानमन्त्री, अर्थमन्त्री र गभर्नरलाई बुझाइने नवलपुर वाणिज्य संघका अध्यक्ष वैकुर्त अर्थाले जानकारी दिए।

● सानिमा बैंक र युएसएआइडीबीच बजार प्रतिनिधि विकासमा सहकार्य

सानिमा बैंक लिमिटेड र युएसएआइडीबीच विभिन्न बजार प्रतिनिधिको विकास र बजारमाथिको पहुँचलाई सक्षम बनाउन बहुत तथा दिगोस्तरका कार्यक्रमलाई गति दिने लक्ष्यका साथ सहकार्यपत्रमा हस्ताक्षर भएको छ। नेपालभित्र र बाहिरका आर्थिक गतिविधिमार्फत विभिन्न अवसर सिर्जना गरी लक्षित बजार वर्गको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने विश्वासका साथ सहकार्य गर्न लागेको हो।

पाँच वर्ष अवधिको कार्यक्रम 'युएसएआइडीबीच एन्ड कम्पिटिटिभनेस एक्टिविटीले नेपालको अर्थ प्रणालीमा रहेका सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रहरूलाई प्रोत्साहित गर्ने उद्देश्यले उच्च गुणस्तर

तथा निर्यातउन्मुख गराई रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्ने, आय वृद्धि गर्ने, संस्थागत तथा क्षेत्रगत तहमा प्रतिरप्त्यात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्नेजस्ता लक्ष्य लिएको जनाइएको छ। यस कार्यक्रमले बजारमाथिको पहुँच वृद्धि गर्ने, उत्पादकत्व क्षमता वृद्धि गर्ने, रोजगारी सिर्जना गर्नका साथै लगानीमैत्री वातावरण बनाउन बजार प्रतिनिधिलाई प्रोत्साहन गर्ने काम गर्ने बैंकले जनाएको छ।

बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत निश्चलराज याप्टेले यस सहकार्यले बैंकलाई दिगो प्रकृतिका वित्तीय उपकरण र सेवाहरूमा पहुँच बढाउन मद्दत गर्ने बताए। यसै कारण लघु, साना तथा मफौला व्यवसायमा सुदृढ सेवा प्रदान गर्ने बैंकको प्रयासलाई अफ बलियो पार्न सक्षम बनाउने उनको भनाइ थिए। बैंकले हाल सातै प्रदेशमा एक सय ३० कार्यालय र एक सय २३ एटिएम सञ्जालमार्फत सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

● अब आइएमई गरेको पैसा नेपाल एसबिआई बैंकबाट पनि भिक्न मिल्ने

आइएमई र नेपाल एसबिआई बैंकबीच सम्झौता भएको छ। सम्झौतानुसार आइएमईका जुनसुकै शाखा सञ्जालमार्फत पठाइएको पैसा नेपाल एसबिआई बैंकका जुनकुनै शाखाहरूबाट भुक्तान लिन सकिनेछ। सोमावार काठमाडौंमा आयोजित एक विशेष कार्यक्रमबीच आइएमईका सिइओ खिलेन्द्र पौडेल र बैंकका तर्फबाट प्रमुख वित्तीय अधिकृत मोहम्मद रिजावान आलमले सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गरेका छन्। सम्झौतापत्र तहमालमा आइएमई रुपका सिनियर भाइस प्रेसिडेन्ट सुमन पोखरेल, नेपाल एसबिआई बैंकका प्रबन्ध सञ्चालक एवं प्रमुख कार्यकारी अधिकृत दीपककुमार दे, प्रमुख सञ्चालन अधिकृत यादवेन्द्र कान्त, प्रमुख व्यवसाय विकास अधिकृत रितेश अर्यालगायत दुवै संस्थाका उच्चपदस्थ कर्मचारीको सहभागिता थिए।

● वैदेशिक रोजगारकर्ताका लागि आइपिओ खाता

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट 'ख' वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त गरिमा विकास बैंकले वैदेशिक रोजगारमा

अब विदेशबाट गर्दा IPO जा लगानी....
सजिलो पनि, ढुक्क पनि

FOREIGN REMITTANCE IPO ACCOUNT

रहेका नेपालीलाई बैंकिङ एवं सेयर मार्केटसम्म पहुँच पुऱ्याउने उद्देश्यले वैदेशिक रोजगारकर्ताका लागि आइपिओ खाता सुरुवात गरेको छ।

नेपाल घितोपत्र बोर्डले जारी गरेको निर्देशनानुसार प्राथमिक सेयर निष्कासन (आइपिओ) जारी गर्ने संस्थाले १० प्रतिशत सेयर वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपालीका लागि छुट्याउनुपर्ने व्यवस्थानुसार खाता सञ्चालनमा ल्याएको हो।

वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपालीले नेपालीले सजिले यस विकास बैंकको आधिकारिक वेबसाइटमा उपलब्ध अनलाईन खाता खोल्न मिल्ने सुविधामार्फत यो खाता खोली डिस्प्लाइ, सिआस्वा र मेरो सेयरको सुविधा प्राप्त गर्न सक्नेछन्। साथै, यस विकास बैंकमा पहिला नै बचत तथा अन्य खाता हुने ग्राहकहरूले पनि सजिले यो खाता खोल्न मिल्ने बैंकले जनाएको छ।

● ढकालको नेतृत्वमा नाफिजमा नयाँ कार्यसमिति

नेपाल आर्थिक पत्रकार संघ (नाफिज)मा नयाँ कार्यसमिति चयन भएको छ। बिहावार सम्पन्न १३ वर्षीय व्यवस्थापत्र तथा छैटी महासभाबाट नाफिजमा

पुनः मोदनाथ ढकालको नेतृत्वमा नयाँ कार्यसमिति निर्वाचित भएको हो। यसअधि पनि नाफिज अध्यक्षमा ढकाल नै थिए। १३ सदस्यीय कार्यसमितिमा महासभाले सात पदाधिकारी र चार सदस्य निर्वाचित गरेको छ। कार्यसमितिले बाँकी तुई सदस्यको मनोनयन गर्नेछ। महासभामा निर्वाचन प्रक्रियाद्वारा नयाँ नेतृत्वसहितो कार्यसमिति चयन गरिएको हो। उपाध्यक्षमा परमेश्वर अधिकारी र मेनुका कार्की निर्वाचित भएका छन्। महासचिवमा नवीन दुगाना, सचिवमा दीपक भट्ट र कोषाध्यक्षमा दिलु कार्की निर्विरोध चयन भएका छन्। सदस्यहरूमा निकेश खत्री, विजय पराजुली, सबिना कार्की र राजाराम न्यौपाने निर्वाचित भएका छन्।

● मुक्तिनाथ विकास बैंक 'सर्टिफिकेट अफ मेरिट'बाट सम्मानित

मुक्तिनाथ विकास बैंक वित्तीय सेवातर्फ 'सर्टिफिकेट अफ मेरिट'बाट सम

कांग्रेस र रमाले...

प्रधानमन्त्री बन्न बहुमत पुन्याउनुपर्ने भएकाले उनको नजर नागरिक उन्मुक्ति पार्टी र सिके राजतले नेतृत्व गरेको जनमत पार्टीतर्फ रहेको छ। संघीय संसदमा नागरिक उन्मुक्ति पार्टीले ४ सिटमा जित हाँसिल गरेको छ भने जनमत पार्टीले प्रत्यक्षतर्फ एक सिट र समानुपातिक तर्फबाट ५ सिटमा जित हाँसिल गरेको छ। यी दुवै पार्टीले देउवासँग आफ्ना माग पूरा भएको खण्डमा सरकारलाई सहयोग गर्न बताइरहेका भएपनि उनीहस्ता माग पूरा गर्न सरकारलाई फलामको द्वारा चपाउनु सरह भएको छ। नागरिक उन्मुक्ति पार्टीका संस्कारक समेत रहेका रेशम चौधरी टिकापुर हत्या काण्डमा जेलमा रहेका छन्।

उनलाई जेल मुक्त गर्न उन्मुक्ति पार्टीले माग गरेको छ। त्यही कारणले गर्दा देउवा सरकारले फौजदारी संहिता अध्यादेश मार्फत संशोधन गर्न प्रयास गरेको भएपनि उक्त अध्यादेश राष्ट्रपति कार्यालयमा रोकिएको र

राष्ट्रपति पाउन...

नै समर्थन जानाएका थिए। संस्थापन पक्षबाट देउवा मात्र उम्मेदवार रहने भएकाले उनको जित निश्चित रहेको थियो।

हिजो देउवाको कार्यालयीको विरोध गर्नहरू अहिले देउवाको पक्षमा युगेका छन्। त्यही कारणले गर्दा पनि देउवा नै नेता बन्ने निश्चित रहेको छ। देउवाले शासकीय पदमा रहेका राम्रो काम गर्न नसकेको कारणले गर्दा काग्रेसको पक्षमा मत घटेको भव्य केही नेताहरूले बरु माओवादीको केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहाललाई नै प्रधानमन्त्री दिनुपर्ने बताइरहेका छन्।

काग्रेसमित्रको आन्तरिक दृच्छा मात्र नभएर काग्रेसले समेत नेकपा एमालेसँग वार्ता गरिरहेको र माओवादीले समेत एमालेसँग वार्तालाई जारी राखिरहेकाले गर्दा काग्रेस र माओवादी दुवै आ आफ्नो पक्षमा अर्को पक्षलाई

सरकार...

गरेको छ। उसले संसदको तुलो दलको हैसियतले आफूले नेतृत्व गर्न पाउनु प्राकृतिक हुने तर्क अथि सारेको छ। काग्रेसलाई सरकार निर्माणका लागि सत्ता गठबन्धनमा रहेका माओवादी केन्द्रका ३२, एकीकृत समाजवादीका १०, लोकतान्त्रिक समाजवादीका ४ र राष्ट्रिय जनमोर्चाका १ ले पुर्दैन।

काग्रेससँग ८९ सिट रहेको र सत्ता गठबन्धनको सिट संख्या १ सय ३६ मात्र हुन्छ। सरकार गठबन्धनका लागि करितमा १ सय ३८ सांसदको आवश्यकता पर्दछ। सत्ता गठबन्धनलाई ३ सिट अपुग हुने भएपनि त्यसका लागि देउवाले जनमत पार्टीका ६ र नागरिक उन्मुक्ति पार्टीका ४ सांसदलाई फकाईरहेका छन्। सिके राजतलो पार्टी सरकारमा जान

राष्ट्रपतिलाई प्रमाणिकरण नमारेको हुनाले नागरिक उन्मुक्ति पार्टीले सरकारलाई समर्थन गर्न सक्ने अवस्था अहिले देखिएको छैन। सिके राजतलो नेतृत्वको पार्टीले सरकार निर्माण गर्न आफ्नो केही सर्तहरू सरकारले स्वीकार गर्नुपर्ने बताइरहेको छ।

शेरबहादुर देउवा नै प्रधानमन्त्री बन्न चाहेका हुनाले उनले अन्य केही साना दलसँग समेत छलफल गरिरहेका भएपनि गठबन्धनमा रहेको माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले समेत पहिला आफूलाई प्रधानमन्त्री बनाउनुपर्ने माग गरेपछि सरकार निर्माण मै सक्स देखिएको छ। सन्वेधानिक व्यवस्थानुसार प्रधानमन्त्री बनेको दुई वर्षसम्म प्रधानमन्त्रीका विरुद्धमा संसदमा अविश्वासको प्रस्ताव पेश गर्न नपाइने प्रावधानले गर्दा देउवा र दाहाल दुवैले पहिला प्रधानमन्त्री बन्न चाहेका छन्।

माधव नेपालले नेतृत्व गरेको नेकपा एकीकृत समाजवादीका १० सांसद रहेका र माधव नेपालले समेत पहिला दाहाललाई नै प्रधानमन्त्री बनाउनुपर्ने माग गरेको हुनाले

अहिलेकै अवस्थामा को पहिला प्रधानमन्त्री बन्न भन्न सकिने अवस्था छैन।

अहिलेको अवस्था हृदृ र राजनीतिक दलहरूको चरित्र हृदृ अहिले जस्तो नेतृत्वमा सरकार बने पनि त्यो सरकार रित्र सरकार हुन सक्ने सम्भावना नै देखिएनै। मुलुकलाई तित्र विकासको गतिमा लैजान रित्र सरकारको आवश्यकता पर्दछ। त्यही कारणले गर्दा काग्रेस र नेकपा एमाले मिलेर सरकार गजन गरेको खण्डमा रित्र सरकार र बलियो सरकार बन्न सक्छ।

उनीहरूको सरकार बनेमा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष दाहाल प्रमुख विपक्षी दलका नेता हुने र अन्य दलहरूको समेत संसदमा राम्रो उपरित्ति हुने भएकाले संसदले समेत राम्रो काम गर्न सक्छ। त्यसैले काग्रेस र एमालेको सरकार निर्माण हुन मुलुक र नेपाली जनताको हितमा हुन सक्छ। पाँच दलीय अपवित्र गठबन्धन तोडेर काग्रेसले एमालेसँग सरकार निर्माण गर्न पहल गर्नु नै काग्रेसका लागि उपयुक्त विकल्प हुन सक्छ।

राष्ट्रपतिलाई...

ओलीलाई प्रधानमन्त्री नियुक्त गरेको थिएन्। अदालतको परमादेशपछि पनि देउवाले बहुमत पुगेको हस्ताक्षर बुझाएपछि प्रधानमन्त्रीको नियुक्ति भएको थियो।

अबिले केरि उही विवाद उठेको छ। यसरी राष्ट्रपतिलाई पटक पटक विवादमा मुछ्ने कुन तत्व सल्लाहकारका रूपमा राष्ट्रपति कार्यरत छ? पदावधि सकिन लाग्दासमेत राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले विवादबाट मुक्ति पाइनन्।

माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष दाहाल भने

नेतृत्व खोज्नु भनेको दुई वर्ष पछिको राजनीतिक अवस्था फेरिने र दलहरूले फेरी अर्को समिकरण बनाउन सक्ने डरले गर्दा पुष्टकमल दाहाल अहिले प्रधानमन्त्री बन्न चाहिरहेका छन्। अहिले उनी प्रधानमन्त्री हुन नसकेको खण्डमा उनको प्रधानमन्त्री बन्न चाहना अघुरो हुन सक्छ। नेकपा एमालेको पहलमा गठबन्धन बनेको खण्डमा भन्ने दाहाल प्रधानमन्त्री बन्न सक्ने सम्भावना अहिले नै देखिएको छ।

होस चाहियो....

सालदेखि अहिलेसम्मका पदासीन व्यक्तिहरूका सम्पत्ति छानबिन गर्नुपर्छ। सर्वाधिकार सम्पन्न उच्चस्तरीय आयोग बनाएर तत्काल संवेधानिक, प्रशासनिक पदमा पदासीन भएकाहरूको सम्पत्ति छानबिन गर्न होनहार बाटो खोलन सक्छ। सक्लान् त्यति होस र त्यस्तो जोश निकाल नयाँ सांसदहरूले

आफ्नो पार्टीबाट संसदीय दलको नेता बन्ने निश्चित जस्तै रहेको छ। काग्रेसले आफूलाई प्रधानमन्त्री बन्न नदिएको खण्डमा दाहाल नेकपा एमालेको समर्थनमा प्रधानमन्त्री बन्ने समेत रहेको भएपनि सरकार निर्माणका लागि दाहाललाई आवश्यक बहुमत पुन्याउन भन्ने फलामको च्युरा चपाउनु सरह भएको छ। नेकपा एमालेले अहिलेको सत्ता गठबन्धन छोडेर दाहाल आएमात्र समर्थन गर्न उद्योग गरिसकेको छ। दाहालले काग्रेस र एमाले दुवैतिर वार्ता गरिरहेका भएपनि अन्य दलको समर्थन पाउने नपाउने निश्चित नभएकाले गर्दा अहिलेकै अवस्थामा दाहालले गठबन्धन छोडिहाल्न भन्नु अलिक हतार हुन सक्छ।

वार्षिक
१२.९३३%
ब्याजदर

विशेषताहरू*

- मासिक ब्याज भूक्तानी
- सम्बन्धित बचत खातामा विशेष बीमा सुविधाहरू

NCC Bank

नेपाल क्रेडिट एण्ड कमर्स बैंक लि.
Nepal Credit & Commerce Bank Ltd.

Your Business Bank

- लागूऔषध रहित परिवार : स्वस्थ जीवनको आधार।
- लागूऔषधको सेवनले मासिको शारीरिक तथा मानसिक स्वस्थ्य बिग्रन्छ।
- लागूऔषधको उत्पादन, सञ्चय, ओसार पसार, बिक्रीवितरण तथा सेवन कानूनतः दण्डनीय छ।
- गैरकानुनी गतिविधिमा आफू पनि नलाऊँ, अरुलाई पनि लाग्न नदिअौँ।
- स्वस्थ र सुखी परिवारको लागि लागू औषधको दुर्व्यसनलाई निरुत्साहन गराउँ।

नेपाल सरकार
विश्वापन बोर्ड